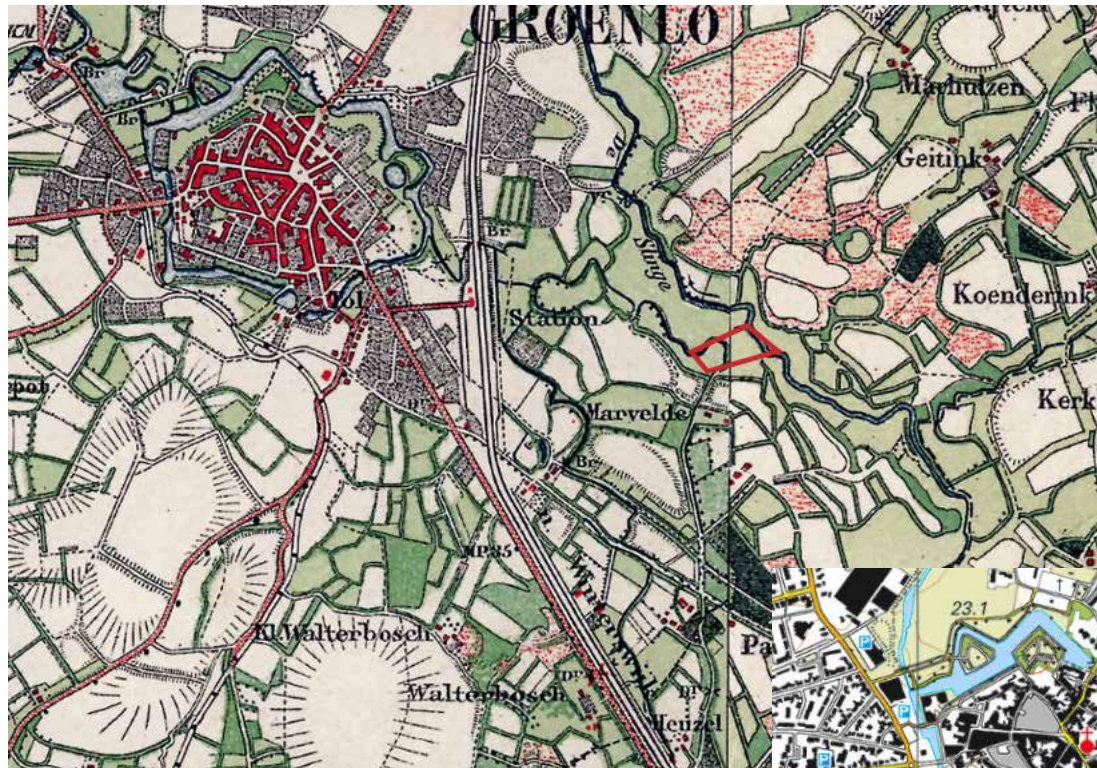
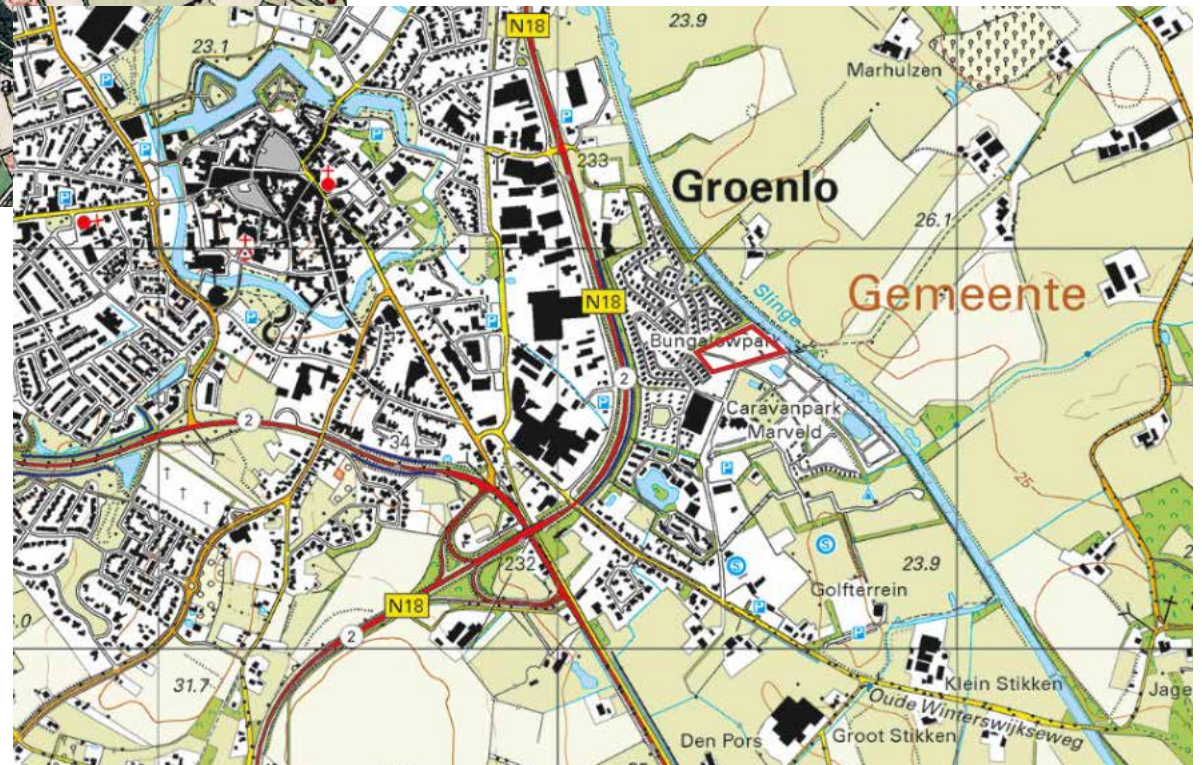

1900

2015

ALGEMEEN

Binnen het bestaande recreatieterrein van Marveld recreatie in Groenlo ligt een veld waar verouderde stacaravans staan. De wens is dat dit plangebied wordt omgevormd tot terrein met 21 verspreid liggende vakantiehuizen in een natuurlijke en kwalitatieve ingerichte buitenruimte. Hiermee wordt het aanbod in verblijfsvoorzieningen met een zeer hoge kwaliteit binnen Marveld recreatie verder ontwikkeld. Binnen het huidige bestemmingsplan is hiervoor een wijzigingsbevoegdheid opgenomen, waarbij landschappelijke inpassing moet plaatsvinden. In deze landschappelijke onderbouwing wordt verduidelijkt hoe het gebied ontwikkeld zal worden en welke gevolgen dit heeft voor de omgeving.

Bestaande landschappelijke kenmerken

Op de historische kaart is goed te zien dat de Groenlose Slinge een grote invloed heeft gehad op het plangebied. Dwars door het plangebied liep in 1900 een meander van de Slinge. De grondwaterstand in het laagste gedeelte van het plangebied is nog steeds vrij hoog (Grondwatertrap 3). In de bestaande situatie bestaat het plangebied vooral uit kampeerterrein met gazon, verspreidstaande bomen en boomgroepen, hagen en struiken. Hierin liggen deels in een regelmatig patroon verouderde stacaravans. door het plangebied loopt nog een oud trace van het smalspoor. Dit spoor werd gebruikt om klei te halen uit de Leemputten om baksteen van te maken. Er zijn ideeën om het gehele tracé van het smalspoor weer te gaan gebruiken voor een toeristisch treintje. Langs het plangebied loopt eveneens een wandel- en fietsverbinding naar het buitengebied via het bruggetje over de Slinge. Hierlangs lopen ook diverse uitgezette wandelroutes.

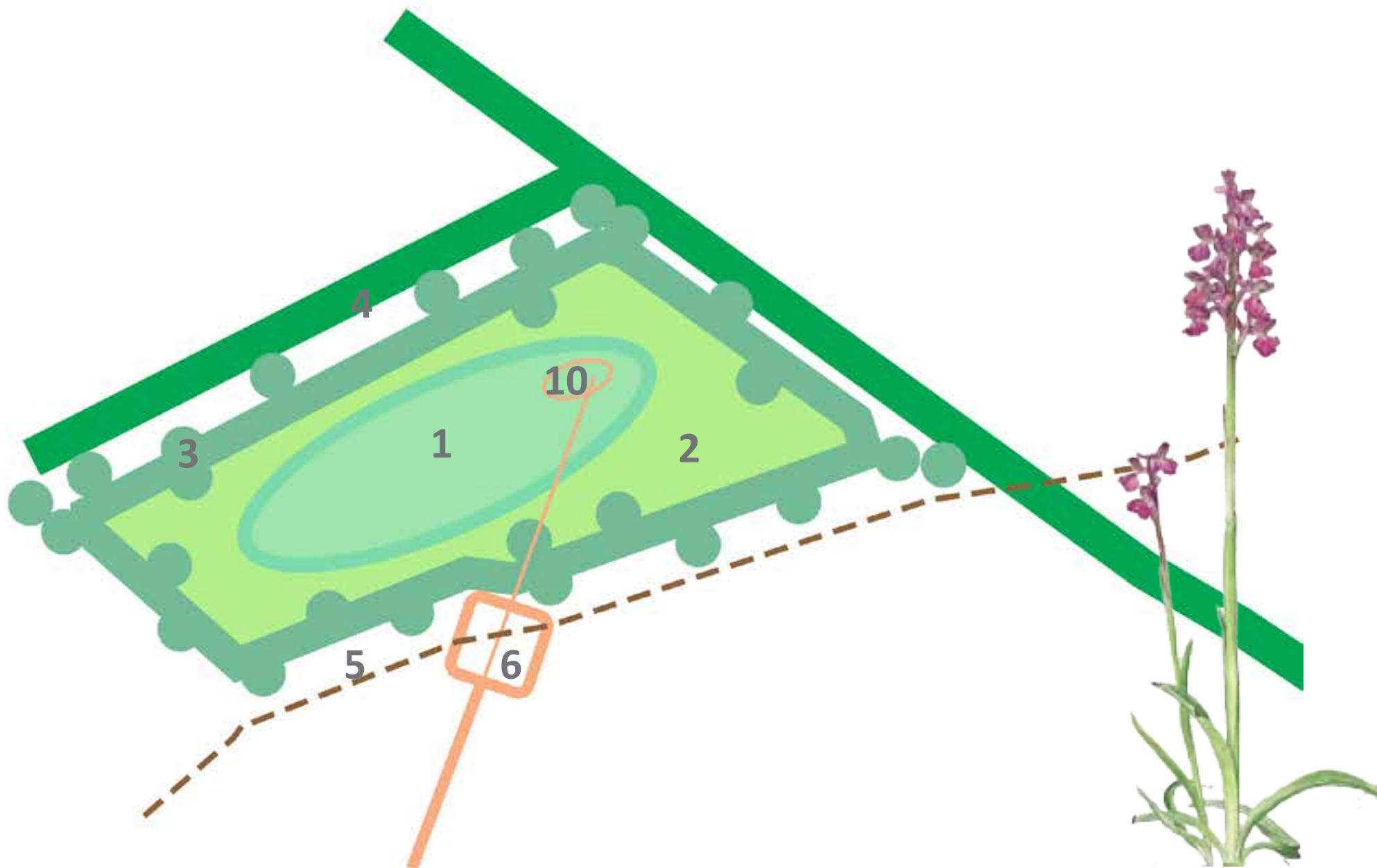
Inbedding Provinciaal beleid

Een deel van het plangebied ligt in de door de provincie Gelderland aangewezen Groene Ontwikkelingszone. In het laatste hoofdstuk zal nader worden ingegaan op de wijze waarop de voorgenomen planontwikkeling wordt ingepast binnen deze Groene Ontwikkelingszone.

uit: quickscan Flora en fauna - Eco Tierra

Hoofdlijnen van de landschappelijke inpassing tbv vakantiewoningen Marveld Recreatie

RUIMTELIJK CONCEPT

De vakantiewoningen liggen rondom een natuurvijver gegroepeerd, verscholen tussen een dichtere omranding van grote bomen en struiken. De vijver vormt het centrale open gedeelte, waarop alle woningen een ongehinderd uitzicht op hebben. Hierdoor zijn de woningen omringd door natuur. Deze natuurbeleving staat centraal en zal ook in het beheer van het gebied doorwerken. Hieronder worden de verschillende delen uiteengelegd.

1. De vijver

De vijver heeft natuurvriendelijke oevers met droog-nat gradienten. De biodiversiteit van de oevers is hierdoor groot. In en op het water zullen verschillende waterplanten, vissen en amfibieën kunnen leven. In het midden van de vijver wordt een diepere plek aangelegd van minimaal 1 meter diep, zodat vissen en amfibieën hier veilig kunnen overwinteren. Door de soortenrijkdom is dit zowel voor natuur als voor de bezoekers een waardevolle plek. Het dakregenwater van de vakantiewoningen zal naar de vijver worden geleid, waardoor een groot deel van het regenwater vertraagd kan inzeigen.

2. De orchideeënweiden

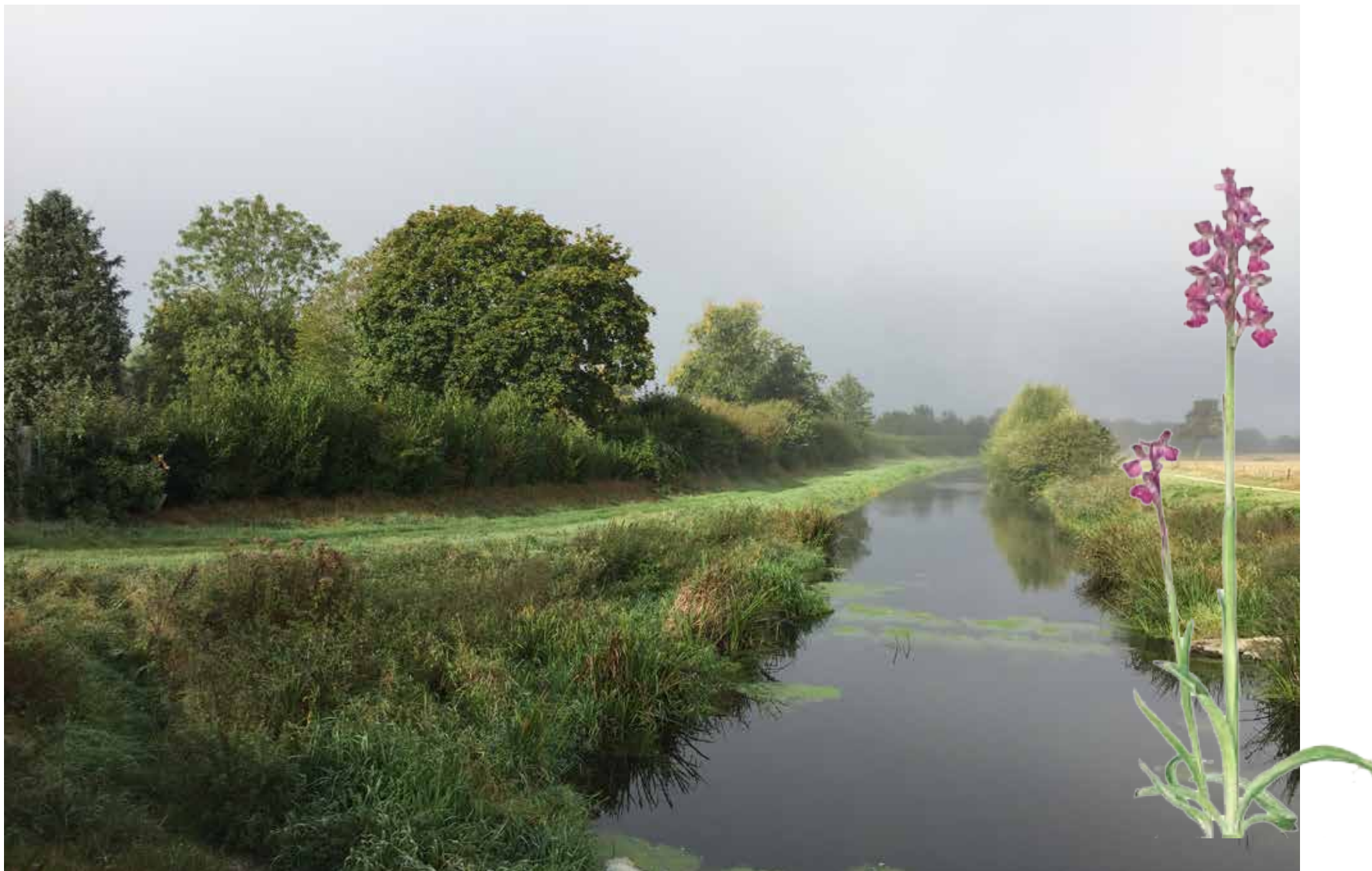
Rondom de vijver wordt een verlaagde graszone aangelegd. Bij heftige regenval vormt dit een extra waterberging en kan dan enige tijd onder water staan. Door een gericht ecologisch verschrallingsbeheer van de weiden ontstaat een bloemrijk, afwisselend grasland met als uiteindelijke ambitie een orchideeënweide te realiseren. Met een glooiende helling worden verschillende nat-droog gradienten gerealiseerd, waardoor de biodiversiteit wordt vergroot.

3. Majestueuze bomen

De omranding van de vijver en de orchideeënweide wordt gevormd door een rondweg die de ontsluiting van de vakantiewoningen verzorgt. Langs deze rondweg staan grote solitaire bomen en boomgroepen. Omdat ze overal voldoende ruimte hebben om vrijuit te groeien, zullen ze een robuuste omranding vormen waarin de vakantiewoningen ondergeschikt zijn. De bomen vormen een parkachtig geheel langs de rondweg en een warm welkom voor de bezoekers.

De bestaande groenstrook langs de Slinge blijft bestaan en vormt een robuuste en duurzame landschappelijke inpassing met natuurwaarden

4. Robuuste groenstructuren

Zowel langs de droogvallende greppel als langs de Groenlose Slinge liggen bestaande robuuste groenstructuren als afscherming van het terrein. Deze beplanting blijft ook in de nieuwe situatie bestaan. Door het gebruik van inheemse struiken en bomen en de verschillende gradiënten naar het water hebben deze structuren ook veel ecologische waarde. Door de bestaande groenstroken heen is er af en toe een uitzicht op het beekdal van de Groenlose Slinge. Naar verloop van tijd zullen verspreidstaande eiken boven de vakantiewoningen uitgroeien, waardoor de vakantiewoningen wegvallen in de houtwal.

5. Smalspoorlijn Groenlosche stoomsteenfabriek / FOW

Binnen het ontwerp is het smalspoor ingepast. In de toekomst kan deze lijn een belangrijke toeristische voorziening worden. Door het smalspoor te combineren met halfverharding, groen en gras kan de strook ook als voetgangersverbinding naar het buitengebied worden gebruikt. Als accent in de verharding kan straatbaksteen worden gebruikt om te verwijzen naar de baksteenfabricage uit het verleden.

6. Ontmoetingspleintje

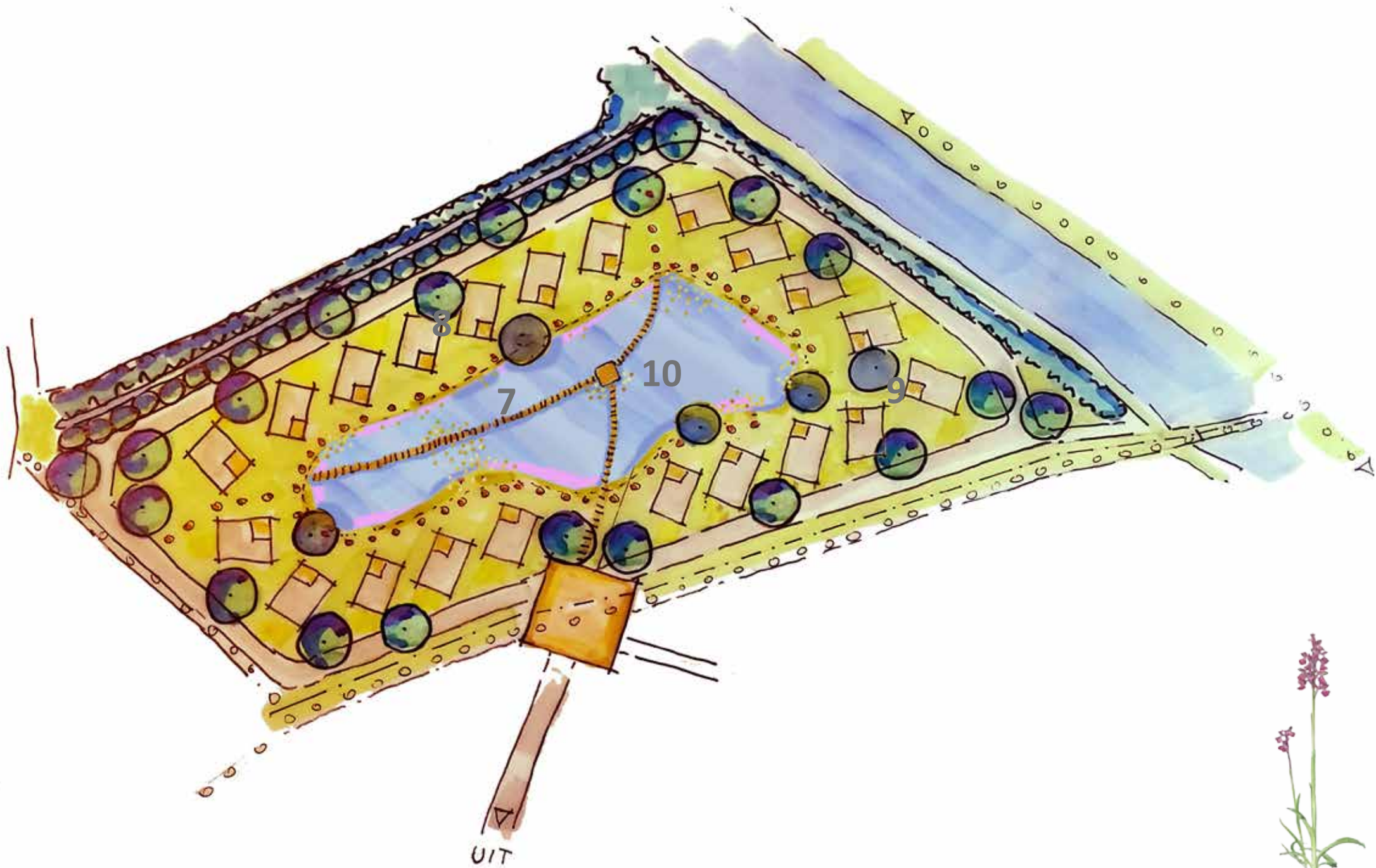
Er is een directe verbinding vanuit dit terreingedeelte naar de ingang en de receptie. Omdat hier bovendien verschillende verbindingen samenkomen én de vakantiewoningen een bijzondere kwaliteit vormen, is hier een centraal pleintje opgenomen, dat alle routes verbindt. Vanaf dit pleintje is er meteen een prachtig zicht op de vijver en de orchideeënweiden. Op termijn kan het pleintje eveneens dienst doen als een aantrekkelijk opstap-punt voor de smalspoortrein en wordt daardoor een nieuw visitekaartje van Marveld recreatie.

7. Vlonderpad

Door de vijver en de **orchideeënweiden** is een vlonderpad geprojecteerd, om ook vanaf het water de natuur goed te beleven. In het centrum is een rustplek aanwezig om even te zitten en van de mooie natuur te kunnen genieten. Het vlonderpad is opgenomen in de diverse loopverbindingen op Mareld recreatie en de route naar het buitengebied.

Uitwerking van de landschappelijke inpassing tbv vakantiewoningen Marveld Recreatie

8. Positionering woningen

De nieuwe vakantiewoningen zijn zodanig rondom de vijver met de orchideeënweiden gegroepeerd, zodat ze met hun buitenterras en uitzicht optimaal kunnen genieten van het uitzicht op de natuur. De parkeerplaatsen bij de woningen liggen direct aan de rondweg, zodat er in het natuurgedeelte geen verkeer en auto's te zien zijn en er volledige rust wordt ervaren. De rondweg is een eenrichtingsweg van 5 meter breed en de aanliggende parkeerplaatsen liggen schuin, zodat het inparkeren en wegrijden heel gemakkelijk is. De parkeerplaatsen worden groen ingepast door streekeigen hagen en struiken.

9. Graspad

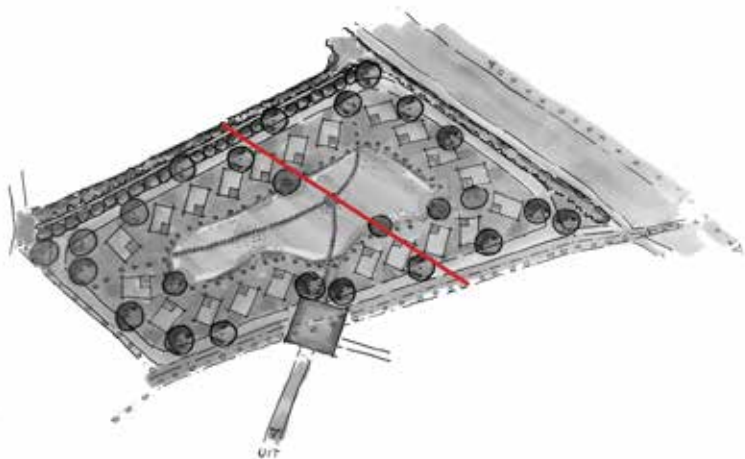
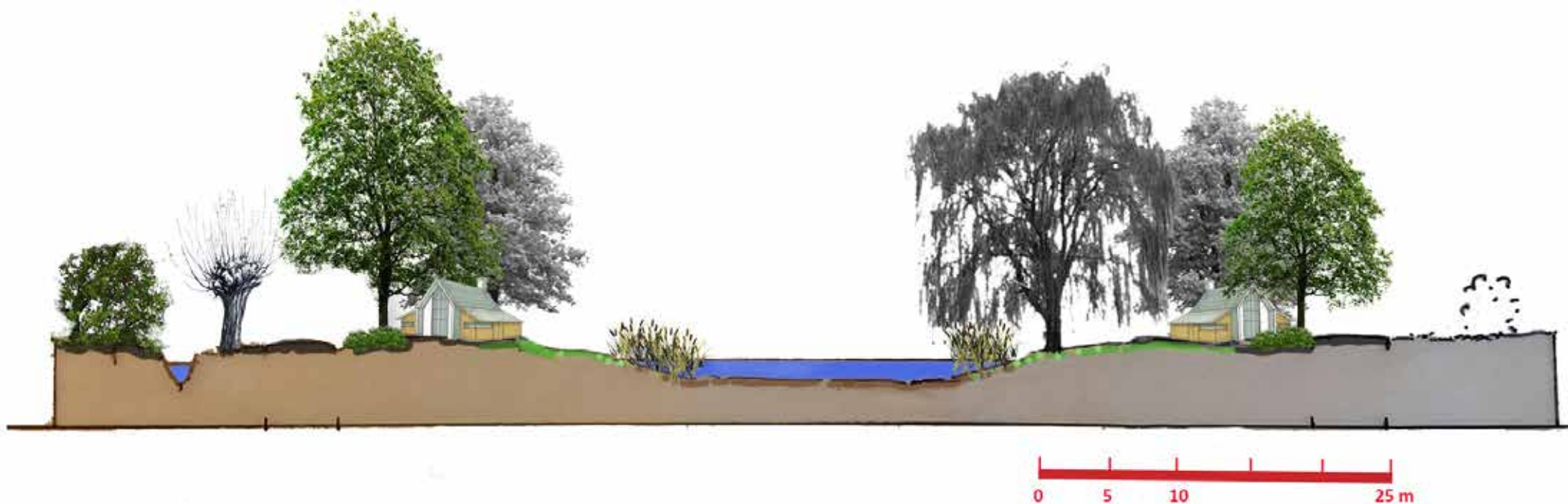
Rondom de vijver ligt een uitgemaaid paadje, waar de bezoekers rond kunnen lopen. Het vlonderpad sluit ook aan op dit pad. Eventueel kan dit paadje in halfverharding worden verstevigd. Het pad sluit enerzijds aan op het vlonderpad en anderzijds op andere paden op het recreatieterrein en het buitengebied. Hierdoor is de mogelijkheid aanwezig om verschillende wandelingetjes te maken.

10. Rustplek

Door de orchideeënweide is een vlonderpad geprojecteerd, omdat de grond nat kan zijn en de vegetatie kwetsbaar is. In het centrum is een rustplek aanwezig om even van de mooie natuur te kunnen genieten. Voorstelbaar is een bank of een houten loungeplek met mooie sfeervolle verlichting 's avonds.

Doorsnede plangebied met de centrale waterplas

AANDACHTSPUNTEN

Beheer

De grasvelden rondom de waterpartij worden gekenmerkt door een hoge waterstand en een nat-droog gradient. Bij een zorgvuldig verschrallingsbeheer van één a twee keer per jaar maaien en afvoeren, zal hier een soortenrijk grasland ontstaan. Het is belangrijk om steeds in dezelfde periode te maaien, met maximaal twee weken speling. Door een constant beheer wordt een stabiele bloemrijke vegetatie verkregen. Ook kan gekozen worden voor gefaseerd maaien, waardoor voedsel en schuilmogelijkheden voor insecten, vogels en zoogdieren worden behouden. Eventueel kan het maaisel één a twee weken blijven liggen, zodat het rijpe zaad terug kan vallen. Het maaien kan gebeuren met een korfmaaier of strimmer, maar de beste resultaten worden bereikt met handmatig maaien (zeis).

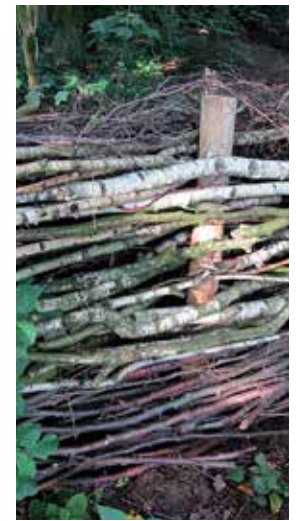
De ambitie is om hier uiteindelijk een goede groeipaats voor orchideeën te verkrijgen. Voor insecten en kleine zoogdieren zal dit een waardevol gebied worden.

In de overgang naar de vijver worden de groeiomstandigheden steeds natter. In de oeverzone komen soorten voor die het gehele jaar onder water staan, andere soorten willen graag periodiek onder water staan, en weer andere hebben liever een drassige bodem. In deze hele zone zal ook riet graag groeien. Vooral het overjarig riet heeft een belangrijke waarde voor natuurontwikkeling en dient eens per drie jaar gefaseerd gemaaid te worden.

Overige maatregelen

Om de biodiversiteit en de natuurbeleving zo groot mogelijk te maken, wordt, naast een natuurvriendelijke inrichting en een natuurgericht beheer, ook gebruik gemaakt van ook andere voorzieningen voor natuurontwikkeling. Zo kan gedacht worden aan nestkasten voor vogels en overwinteringskasten voor vleermuizen en insecten.

In de houtwallen kunnen eveneens takkenrillen worden geplaatst.

Het plangebied ligt in deelgebied Zwolle-Meddo (nr. 184). De voor dit plangebied relevante kernwaliteiten wat betreft landschap en natuur zijn:

- Overwegend kleinschalig kampenlandschap op het Oost-Nederlands Plateau, vrij grootschalige vochtige heideontginningen in het Vragenderveld en het Meddose Veld
- onderdeel van Nationaal Landschap Winterswijk
- De evz Groenlose Slinge verbindt dit gebied met de Graafschap en het Berkeldal; modellen: kamsalamander en winde
- De evz Meddo verbindt het Korenburgerveen met het Zwillbrocker Venn in Duitsland; modellen: kamsalamander, vuurvliinder en winde
- leefgebied steenuil
- leefgebied kamsalamander
- rand van het Oost-Nederlands Plateau met duidelijk herkenbaar hoogteverschil; zichtlijnen naar Groenlo, snelstromende beken
- cultuurhistorische en landschappelijke waarden van de beken, oude ontginningen en kavelpatronen, hakhout, houtwallen, singels en boerderijen
- abiotiek: aardkundige waarden, kwel, bodem, grondwaterreservoir
- ecosysteemdiensten: recreatie, drinkwater

OMGEVINGSVISIE EN GROENE ONTWIKKELINGSZONE

Omgevingsvisie Gelderland

In de omgevingsvisie Gelderland worden door verschillende beleidsvelden kaders gesteld waarbinnen ruimelijke ontwikkelingen plaats kunnen vinden. In de omgevingsvisie zijn ook het Gelders NatuurNetwerk en de Groene Ontwikkelingszones opgenomen om de biodiversiteit te behouden en de kaders voor ontwikkelingen nabij in deze gebieden te stellen. Inmiddels ligt de ontwerp-actualisatie van de Omgevingsvisie ter inzage en is daarmee in een vergevorderd stadium. In dit rapport wordt verwezen naar deze actuele ontwerp-actualisatie van de Omgevingsvisie.

Groene Ontwikkelingszone

Een deel van het plangebied ligt binnen de door de provincie Gelderland vastgestelde Groene Ontwikkelingszone, waarin gestreefd wordt naar een compact en hoogwaardig stelsel van onderling verbonden natuurgebieden. De Groene Ontwikkelingszone heeft een dubbele doelstelling. Er is ruimte voor verdere economische ontwikkeling in combinatie met een (substantiële) versterking van de samenhang tussen aangrenzende en inliggende natuurgebieden. De provincie nodigt de Gelderse samenleving uit om in de Groene Ontwikkelingszone initiatieven te ontwikkelen die bijdragen aan de realisatie van deze dubbele doelstelling. Bij de voorgenomen ontwikkeling van Marveld recreatie gaat het om het 'per saldo' niet significant aantasten van de kernkwaliteiten van de Groene Ontwikkelingszone. In het kader hiernaast worden deze kernkwaliteiten benoemd.

De ontwikkelingsdoelen in deze gebieden zijn hiervan afgeleid. De voor dit plangebied relevante ontwikkelingsdoelen binnen de Groene Ontwikkelingszone zijn:

1. ontwikkeling ecologische verbinding Groenlose Slinge met beken, beekoevers, poelen, natte graslanden en moerasjes, bosjes en singels
2. ontwikkeling bosranden en overgangen naar cultuurgronden, heide en schrale graslanden
3. ontwikkeling biotopen voor vogels van bossen en cultuurgronden
4. ontwikkeling biotopen voor reptielen en amfibieën (m.n. boomkikker), poelen
5. ontwikkeling cultuurhistorische patronen (bijv. ontginningen, houtwal-

len) en beheersvormen

6. ontwikkeling ecosysteemdiensten (recreatie en drinkwater)

Flora- en faunaonderzoek

Ten behoeve van de voorgenomen ontwikkeling op Marveld is eveneens een flora- en faunaonderzoek verricht (*quickscan Flora en fauna - Eco Tier-ra*). Dit onderzoek concludeert dat het gebied na realisatie, naar verwachting een grotere ecologische waarde zal hebben en beter zal kunnen functioneren als ecologische verbindingszone. Een juiste ecologische inpassing van de voorgenomen ingrepen is hierbij wel voorwaarde.

Landschappelijke inpassing i.r.t. de Groene Ontwikkelingszone

In het inpassingsplan zijn verschillende ingrepen voorgesteld die binnen de ontwikkelingsdoelen vallen van de Groene Ontwikkelingszone. Hieronder worden deze nader genoemd:

- De vijver en de natuurvriendelijke oevers vormen een versterking van de natte dooradering van de Groene Ontwikkelingszone. De vijver fungeert als natuurlijke poel en wordt ingericht als biotoop voor amfibieën en insecten (doelstellingen 1, 4).
- De omringende "orchideenweiden" bestaan uit nat en drassig grasland. Binnen het beheer worden de gronden verschaald, waardoor de waarde voor planten, reptielen en insecten verder zal toenemen (doelstellingen 1,4).
- Op de hogere gronden, waar de vakantiehuisjes zijn geprojecteerd, worden voornamelijk inheemse solitaire bomen, boomgroepen en struikbeplanting aangeplant. Deze beplanting vormen een goede leefomgeving voor zangvogels en kleine zoogdieren (doelstelling 3).
- Aan twee zijden wordt het plangebied begrenst door robuuste, inheemse groenstructuren; de houtwal aan de oostzijde, en de singel aan de noordzijde. Deze structuren komen deels voort uit oude perceelsgrenzen en vormen een kleinschalig groen kader voor de nieuwe ontwikkelingen. Beide groenstructuren worden natuurvriendelijk beheerd en vormen leefgebieden voor zoogdieren en reptielen (doelstelling 1, 4).
- Door de ligging van de vijver, de oevers, het natte grasland, de bomen en de bosjes op korte afstand van elkaar en de geleidelijke overgangen

De vakantiewoningen zullen worden omgeven door met name inheemse beplanting van solitaire bomen, boomgroepen en bosschages.

daartussen, wordt een grote diversiteit in leefomgevingen gerealiseerd (doelstelling 2).

- In de schets voor de landschappelijke inpassing is het Smalspoor voor de kleiwinning volledig ingepast. De initiatiefnemer is van plan om het smalspoor weer levend te maken met een recreatief treintje. Bovendien is er ook een doorgaande wandelroute opgenomen over het smalspoor (doelstelling 5).
- Het verblijf in de vakantiewoningen in het plangebied is volledig gericht op de natuurbeleving en vormt een onlosmakelijk deel van de landschappelijke inpassing van de woningen (doelstelling 6).
- Met het ophangen van extra voorzieningen zoals nestkasten, vleermuizenkasten of insectenhôtels nemen de schuilmogelijkheden voor verschillende diersoorten toe (doelstelling 3).

Conclusie

Door de natuurvriendelijke inrichting van het plangebied zal het gebied meer natuurwaarden krijgen als dat nu het geval is. Daarnaast zal door een consequent uitgevoerd ecologisch beheer de natuurwaarde nog verder toenemen.

Met het vervangen van de stacaravans voor 21 recreatiewoningen en het omvormen van de terreininrichting tot een natuurvriendelijk gebied, worden de kernkwaliteiten van de Groene Ontwikkelingszone 'per saldo' niet significant aangetast. Het is eerder zo dat de kernkwaliteiten van de Groene Ontwikkelingszone juist zullen worden versterkt met de voorgenomen landschappelijke inpassing.

In opdracht van Marveld Recreatie te Groenlo
oktober 2016

ir. Jeanette Haverkort - landschapsarchitect bnt
Lange Maat 162 - 6932AG - Westervoort

